

Μετά σύντομον περιγραφὴν τοῦ τιμίου χαρακτῆρός της, ἡ Σεδικά-χανούμ ἔδωκε πρὸς τὴν νεαρὰν γυναῖκα μικρὸν φιλίδιον.

‘Η Γιλδίζ τὸ ἔλαθε τρέμουσα καὶ ἡ Σεδικὰ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς δέσμην ρυπαρὸν χαρτίων ἑτοποθέτησεν αὐτὰ εἰς τέσσαρας σειρὰς καὶ τὰ τέσσαρα, τὰ ὅποια ἔμειναν εἰς τὰς χειράς της, τὰ ἔρριψεν ἐπὶ τεσσάρων χαρτίων, ἐκ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν τρίτην σειρὰν καὶ ἥρξετο λέγουσα πολλὰ καὶ διάφορα, ἀλλοτε ὑφοῦσα τοὺς ὄφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀλλοτε καλύπτουσα διὰ τῶν χαρτίων τὸ στόμα τῆς.

‘Η Γιλδίζ ἐμειδίασε μετ’ ἀγαθότητος.

— Τίποτε δὲν ἔξερουν τὰ χαρτία σου, εἶπε.

— Σούσ... κιζίμ (κόρη μου), ἀμαρτία εἶναι· ἔγώ ποτὲ φέματα δὲν λέγω. Αὐτὸ μὴν τὸ λέει.

— Νὰ σοῦ πῶ, Σεδικά-χανούμ. Πώς περνᾷς ἡ ἀνεψιά σου ποῦ ἔχανα παντρεύθηκε ὁ ξυντράς της;

— Μὴ ρωτᾶς, κόρη μου, κόντεψε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ κακό της, μὰ καθὼς τῆς εἶπα, ὅτι καμνούνε δλαῖς... ἔγεινε καλά.

‘Η Γιλδίζ ἐσκίρτησε καὶ ἥρωτησε χωρὶς νὰ βλέπῃ τὴν γραίαν:

— Καὶ τὶ καμνούν δλαῖς;

— ‘Αλάχ, ἀλάχ, δὲν τὸ ἔξερεις;

— ‘Οχι, εἶπεν ἀσθμαίνουσα ἡ Γιλδίζ.

— Εκείνο εἶναι φανερὸ ποῦ δύο καδίσες δὲν μποροῦνε νὰ ζήσουνε... καὶ δειγαῖς νὰ ἥναι τὸ ζηλευθοῦνε. Τῆς εἶπε τῆς ἀνεψιάς μου... Κύτταξε εὔρε ἔνα καλὸ κορίτσι καὶ ἔχαναπάντρεψέ τον. Νὰ ἔξεργης πῶς ὅτι τραβᾶς ἐσύ θὰ τὸ τραβήξῃ καὶ μιὰ ἀλλη... ἀμα τὸν παντρέψης καὶ τοῦ δώσῃς γυναῖκα μὲ τὸ χέρι σου θὰ ησυχάσῃ... . Εἳσυ θὰ ἥσαι ἡ μπάσ-καδίνα... εκείναις σκλάβαις σου. Οὔτε θὰ καταδέχεσαι νὰ ρωτᾶς πῶς περνοῦνε... ‘Ο μπένης δὲν τὸ ἔξεργης πῶς ἀμα ἔχει δυὸ γυναῖκες τῆς κυττάζει ‘σὰν τὰ δύο του μάτια, μὰ δμα ψερη καὶ τρίτη... τῆς δεύτερης ἡ ἀγαπητη φεύγει· καὶ πάλε τὴν πρώτην γυναῖκά του ἀγαπάει. Τώρα, Γιλδίζ-χανούμ, τοῦ ηὗρε ἔνα εῦμορφο κορίτσι καὶ θὰ τὸν ἔχαναπάντρεψῃ.

‘Η Γιλδίζ ἀνέπνευσε... καὶ τὸ ἥσθανετο· ἀν ἡ δεύτερα σύζυγος ἥλθε καὶ ἔγειρε τρικυμίαν εἰς τὴν καρδίαν τῆς, ἡ τρίτη θὰ ἔφερε τὴν γαλήνην. Δὲν εἶναι ἀσθενὲς φάρμακον, διὰ καρδίαν πάσχουσαν, νὰ γνωρίζῃ δτὶ τὰ ἰδία πάσχει καὶ μιὰ ἀλλη... καὶ ἔπειτα ἡ τρίτη σύζυγος θὰ ἥναι δημιούργημα ἰδικόν της. Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ μυστικόν, διὰ τοῦ ὅποιου ζῶσιν ἀρμονικῶς σχεδὸν τὰ ἐν τοῖς χαρμοῖς πτηνά;

‘Η Γιλδίζ ἔρριψεν ἐκ τῆς ὄπης τοῦ καφασίου τὸ φιαλίδιον καὶ τὸ κατέπιεν ὁ Βόσπορος, εἴτα κρούσσα τὰς χειράς εἶπε πρὸς τὴν ἐμφανισθεῖσαν μαύρην:

— Φέρε γλυκὸ καὶ καφὲ καὶ τσιγάρο ‘ς τὴν Σεδικά-χανούμ.

Τὴν δυσειδῆ ταύτην γραίαν τὴν ἡγάπα τώρα ἡ Γιλδίζ... Χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ τῆς ζώσεις τὴν ζωήν.

‘Η Γιλδίζ σχεδὸν περιχαρῆς παρέστη εἰς τοὺς γάμους· ἑτοποθέτησε μόνη της τὴν Ἀρμενίαν εἰς τὴν ἀνθοστεφῆ γωνίαν τοῦ σοφᾶ, τὴν προωρισμένην διὰ τὰς νύμφας καὶ προεπάθει μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων νὰ εὔρῃ καμμίαν καλλονὴν ἀνταξίαν τοῦ Ἀλῆ.

— Θὰ εὔρω... ἔννοιξ σου, γκιζκούρισα, καὶ δτὶ ἐτρά-θηξα ἔγώ θὰ τραβήξῃς σὺ τὰ χειρότερα. Ἅγω καὶ σα-ράντα νὰ πάρῃ εἰμαι ἡ μπάσ-καδίνα.

‘Η ἑκδίκησις, τὸ ἀντιχριστιανικὸν τοῦτο αἰσθημα, συγ-κρατεῖ εἰς τὴν ζωὴν τὰς ἀτυχεῖς σκιατραφεῖς τῶν χαρε-μίων καλλονᾶς. Τώρα ἡ Γιλδίζ καὶ ἔξυπνος καὶ κοιμω-μένη, ἐνῷ προςποιεῖται δτὶ ἔχοντει τὰ περιχαρμύθια τῆς τρο-φοῦ της, σκέπτεται ἀν ἐκείνο τὸ κορίτσι ποῦ εἶδε ‘ς τὸ λου-τρὸ προχθὲς δὲν εἶναι καταλληλος διὰ τὸν Ἀλῆ σύζυγος.

‘Ατυχῆ πλάσματα... πόσαι ἀποθνήσκουσι πρὶν θὰ κα-τορθώσωσι νὰ ἴδωσι δυστυχῆ καὶ τὴν δευτέραν σύζυγον!!

* *

Γ. Γ. Είχον συμμαθήτριαν Ὁθωμανίδα, νέαν ἀνήκου-σαν εἰς ὑψηλὴν οἰκογένειαν καὶ ἡ δποία ἡγάπα πολὺ τὰς Ἑλληνίδας. Τὴν ἔθεωροῦμεν ἀδελφήν μας, καὶ ἐκ τῆς οἰ-κείοτητος ταύτης ἑτολμήσαμεν κατά τινα ἐσπέραν νὰ θι-ξωμεν τὸ φοβερὸν τῶν χαρεμίων ζήτημα.

— Σύ, Αἰσέ, θὰ τὸ ὑποφέρης νὰ πάρῃ ὁ σύζυγός σου καὶ ἀλλην σύζυγον; ἥρωτησε μία ἐξ ἡμῶν.

‘Ωχρίσε καὶ εἶπεν δτὶ οἱ ἀνεπτυγμένοι μεταξὺ τῶν δμο-θρήσκων της σπανίως λαμβάνουσι δευτέραν σύζυγον.

— Μὰ πῶς κατορθώνουν νὰ ζοῦν ἀρμονικῶς τόσαι γυ-ναῖκες μέσα εἰς τὰ χαρέμια.

Τότε ἐκείνη πολὺ σοβαρὰ μᾶς, ἔδωκε τὴν ἐξηγησιν, τὴν δποίαν δίδω καὶ ἔγώ ἐν τῷ διηγήματί μου. ‘Ἐκ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς της ἡσθανθημεν δτὶ τὰ βάσανα μιᾶς ἀλλης ζωῆς, ήσαν ἀρκετὴ ίκανοποίησις διὰ τὰς λοιπάς, ἀλλ’ ὅχι καὶ διὰ τὴν δυστυχῆ παρθένον, δτὶς ἔζησεν ἐπὶ πενταετίαν ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ μας. Βεβαίως οἱ ἀναγνῶσται μοι δὲν θὰ εὔρωσι τὸ φάρμακον ἀποτελεσματικόν, ἀλλ’ ἀφοῦ τὰς ὡφελεῖ, ἀς τὸ μεταχειρίζωνται, ἔως δτου ὁ πολιτισμὸς διδαχῇ δτὶ ἡ ιερότης τοῦ γάμου καταστρέφεται, δταν ὑπάρ-χωσι καὶ ἀλλαι σύζυγοι, ἀρμονία δέ, δὲν ἐπιτυγχάνεται ποτέ.

Μετὰ πενταετίαν προχθὲς ἐπανεῖδον τὴν Αἴσε, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀνεγνώρισα· τὴν στολὴν τῆς σχολῆς ἀντικατέ-στησε φερετές καὶ γιασμάκιον· ἔκείνη μὲ ἀνεγνώρισε καὶ μ’ ἐπλησίασε, τὴν ἥρωτησα ἀν κατὰ τὴν πενταετίαν ταύ-την συνεζέύχθη, ἀλλ’ ἔκείνη γελῶσα μοῦ εἶπε δυνατά:

— ‘Ακόμη ὅχι.

Καὶ σιγά, πολὺ σιγά, προέθηκε:

— Θὰ μείνω γραία κόρη. Φοβοῦμαι... ἐνθυμεῖσαι περὶ τίνος μὲ ἥρωτήσατε μίαν ἡμέραν... Φοβοῦμαι πολύ.

— Εἰς Κωρσαρτιρούπολει.

ΥΓΙΕΙΝΗ

‘Ἐκ τῶν τροφῶν, αἱ μὲν ἔχουσι μεγάλην ἀναλογίαν, ὡς ἐκ τῆς συνθήσεως αὐτῶν, πρὸς τὰς σάρκας τοῦ ἀνθρώπου, εἰσὶν ἐπομένως ἴκαναι νὰ ἀναπαραγάγωσιν αὐτάς, αἱ δὲ χοησιμεύοντις τῷ δργανισμῷ μόνον ἐκ τῆς ἰδιότητος, ἢν ἔ-χουσι τοῦ νὰ παράγωσι θερμότητα διὰ τῆς καύσεως αὐτῶν. Άι πρῶται δινομάζονται τροφαὶ πλαστικαὶ, διότι πλάσσουσι τὸ σῶμα ἡμῖν, αἱ δὲ καλοῦνται τροφαὶ αὐτοῖς ἡ διεργασία της μορφούσιν διαφοράντα τοῦ παραγόντος μήνας καὶ αὐξάνονται.

‘Τπάρχει μία τροφή, δτὶς μόνη ἀφ’ ἔαυτῆς δύναται ἐπὶ χρόνον μακρὸν νὰ διατηρήσῃ τὴν ζωήν. ‘Η τροφὴ αὐτῆς εἶναι τὸ γάλα, διὰ μόνου τοῦ διονύσου, αἱ δὲ καλοῦνται τροφαὶ αὐτοῖς ἡ διεργασία της μορφούσιν διαφοράνταν.

Τὸ γάλα ἀποτελεῖται ἐξ ὑδατος, ἐκ τινος οὐσίας, ἐξ ἡς κατασκευάζεται δ τυρός, καὶ δτὶς διομάζεται τὸ ρεῖνην η, ἐκ λευκώματος (ἀναλόγου πρὸς τὸ λευκόν τοῦ ὠοῦ), ἐκ γαλακτοσακχάρου, ἐκ λιπαρῶν οὐσιῶν (βουτύρου) καὶ ἐκ διαφόρων ἀλάτων.

‘Ἐκ τῶν οὐσιῶν τούτων τὴν η μὲν τυρίνη καὶ τὸ λευκόμα εἶναι οὐσίαι πλαστικαὶ, τὸ δὲ γαλακτοσακχάρον καὶ τὸ βούτυρον εἶναι οὐσίαι θερμογόνοι η ἀναπνευστικαί. Τὰ δὲ εἰς τὸ γάλα περιεχόμενα ἀλατα χρησιμεύοντιν εἰς ἀνάπλα-σιν τῶν διστῶν. Τὸ γάλα λοιπὸν περιέχει καὶ πλαστικὰς καὶ θερμογόνους οὐσίας, διομάζεται δὲ διὰ τοῦτο τελεία τροφή.

Dr